

החברותא

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 327 בס"ד ערש"ק פר' שמיני כ' אדר ב' תשס"ח

פסוקים יקרים

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל (ט, א) וַיְהִי לַשּׁוֹן צֹרֶה, צֹרֶה הִיטָה לְאַהֲרֹן הַצָּנוּעַ וְהַעֲנוּ שְׁנֵת־מִנֶּה לִכְהֵן גָּדוֹל. אָמַר: מִי אֲנִי שְׂאֵהִיָּה רֵאווִי לְמִשְׁרָה נִעְלָה זוּ. ר' אורי מסמריִלֶסֶק "הַשְּׁרָף" הִיָּה אֹמֵר נוֹחַ לוֹ לֹאֲדָם שִׁפִּיל עֲצָמוֹ לְתוֹךְ הָאֵשׁ מִלִּהְיוֹת גָּדוֹל וְצָדִיק מְפֹרָס בְּיִשְׂרָאֵל... מִכָּאן וּלְהַבֵּא נִשְׁקָפוֹת כָּל הַסְּכָנוֹת שֶׁל הַהִפְלָגָה בַּיָּם הַגָּדוֹל... וד"ל. (באהלה של תורה)

וַיֹּאמֶר אֶל אַהֲרֹן קַח לָךְ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לְעֹלָה תְּמִימִים וְהִקְרַב לִפְנֵי ה' (ט, ב) דַּרְשׁוּ חו"ל: הַחֲטָאת חֹבֶה וְהָעֹלָה נִדְבָה חֹבֶה הַחֹבֶה קוֹדֶמֶת לְנִדְבָה, וְעוֹד שֶׁהַחֹטֵא צָרִיךְ כִּפְרָה, וְקוֹדֶם שִׁיקְרִיב קָרְבֵּן נִדְבָה מִן הָרָאוּי שֶׁהַחֵטָא יִכּוּפֵּר... (צריה המיר)

וַיֹּאמֶר אֶל אַהֲרֹן קַח לָךְ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לַחֲטָאת וְאֵיל לְעֹלָה תְּמִימִים וְהִקְרַב לִפְנֵי ה' (ט, ב) דַּרְשׁוּ חו"ל: הַחֲטָאת קוֹדֶמֶת לְעֹלָה, הַתּוֹרָה מְבִיאָה אֶת הַהוֹרָאָה עַל הַחֲטָאת וְהָעֹלָה כְּאֶחָד לְלִמְדָנוּ שֶׁלְמִדּוֹת שֶׁהַחֲטָאת קוֹדֶמֶת לְעֹלָה כְּכָל זֹאת קָרְבֵּן עֹלָה עֵיקָר כְּמִשׁ"כ עֲלֶיהָ הַשֵּׁלֶם כָּל הַקְּרִבּוֹת כּוֹלֵם, וְשֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת לְהַעֲדִיף אֶת הַחֲטָאת שֶׁהַבֶּשֶׂר נֹאכַל לִכְהֻנִּים עַל הָעֹלָה שֶׁכּוֹלָה כָּלִיל כִּי לִפְנֵי ה' בּוֹדֵאֵי הָעֹלָה עֲדִיף וְד"ל. (פני מים)

וַיִּקְרְבוּ כָל הָעֵדָה וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי ה' (ט, ה) עַל יְדֵי וַיִּקְרְבוּ כָּל הָעֵדָה שֶׁהִיָּה בִּינֵיהֶם קְרוֹב לִבְבוֹת זְכוּ וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי ה', כִּי אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל מְבִיאָה לְאַהֲבַת ה' וּלְהַשְׁרָאת הַשְּׂכִינָה. (באהלה של תורה)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וִירָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה' (ט, ו) כְּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ אֶת הַמִּצְוֹת הַפְּשׁוּטוֹת כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אִזְ תִּזְכּוּ וִירָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה' יִתְגַּלֵּל לָכֶם כְּבוֹדָהּ יִצְהָר וְטַעֲמָה. (רבי משה מקיבירין)

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וִירָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה' (ט, ו) בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִתְאוּ לְמִשְׁכָּן וְצָפוּ שֶׁהַשְּׂכִינָה תִּשְׁרָה עַל הַמִּשְׁכָּן, אֲבָל הַקֶּב"ה כְּכִיכּוֹל מִתְאוּהָ לְשִׁכּוֹן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ כְּלוֹמֵר בְּנִפְשׁוֹ וּבְלִבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. לְפִיכָךְ אָמַר מֹשֶׁה "זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ" כְּלוֹמֵר אֵל תִּסְמְכוּ עַל הַמִּשְׁכָּן אֲלֵא תַּעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר צִוָּה ה' וּמִמִּילָא "וִירָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה'" כְּבוֹד ה' יִשְׁכּוֹן בְּכֶם. (הַחֹזֶה מְלוֹכִילִין)

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וִירָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה' (ט, ו) הָעֲשִׂיָה מְעוֹרֶרֶת אֶת הַשְּׁמִיעָה לְהַתְּכַנּוּנוֹת וּלְהַתְּגַלּוֹת הַמֵּאוֹר שְׁבַת, כֵּן הִיָּה בְּמַעֲמַד הַר סִינַי שֶׁהִקְדִּימוּ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע, וְכֵן הִיָּה בְּנֶס פּוֹרִים קִימוּ וּקְבִילוּ קוֹדֶם קִימוֹ וְאח"כ קְבִילוּ אֶת הַשֶּׁפַע הָרוּחָנִי. (באהלה של תורה)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קִרְב אֶל הַמִּזְבֵּחַ (ט, ז) פֶּרֶשׁ: שְׁהִיָּה אַהֲרֹן בּוֹשׁ וִירָא לְגִשְׁת. אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: לְמָה אַתָּה בּוֹשׁ לָכֵךְ נִבְחַרְתָּ. בְּשִׁבִּיל שִׁישׁ כֵּךְ מִדֶּה יְהוּדִית נָאָה זוּ בּוֹשָׁה שֶׁל צִנְיָנוֹת לָכֵךְ נִבְחַרְתָּ... (רבי משה לִיב מִסְאִסִּיב)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן קִרְב אֶל הַמִּזְבֵּחַ (ט, ז) פֶּרֶשׁ: שְׁהִיָּה אַהֲרֹן בּוֹשׁ וִירָא לְגִשְׁת. אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לְמָה אַתָּה בּוֹשׁ לָכֵךְ נִבְחַרְתָּ. מִי שְׂאִין בּוֹ חֲטָא, זָקֵק לְרַחֲמִים גְּדוּלִים שֶׁלֹּא יִפּוֹל בְּרִשְׁתִּי הַגְּאוּהָ וְכֵאֵן הָרִי מִחֹל הַקֶּב"ה לְאַהֲרֹן עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל וּבְכָל זֹאת אַתָּה בּוֹשׁ שֶׁהִיָּה בְּהַכְנָעָה לֵלֵא שְׂמִיךְ שֶׁל גְּאוּהָ אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לָכֵךְ נִבְחַרְתָּ. (רמ"ב מְקִיָּצֵק)

וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו וְגו' (ט, ח) הַכְּתִיב 'יָדָיו' בְּלִשׁוֹן יָחִיד וְהִקְרִי 'יָדָיו' בְּלִשׁוֹן רַבִּים, יִשְׂרָאֵל מִתְּבַרְכִּים כְּשֶׁשׁוֹרֶרֶת בִּינֵיהֶם אַהֲבָה וְאַחֲדוּת כִּי אִזְ נַעֲשֶׂה מִיָּדָיו - יָדָיו יָד אַחַת הַמְּגִיעָה הַשְּׁמִימָה לְהוֹרִיד לָהֶם שֶׁפַע בְּרִכּוֹת מְנוּחָה עֲלֵיהֶם. (נפש יְהוֹנָתָן)

וַיִּקְחוּ בְנֵי אַהֲרֹן נִדָּב וְאִבְהִיָּה - אֵשׁ זֶרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם (י, א) בְּכָל בְּרִכָּה אֲנִי אוֹמְרִים אֲשֶׁר קִדְּשָנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצוּנוּ. אִפִּילוּ שִׁישׁ לֹאֲדָם כּוֹנוֹת מְטוֹבוֹת אֲבָל אִם לֹא צִוָּה הָרִי זֶה אֵשׁ זֶרָה, מֵאִידֵךְ מִי שְׁעוֹשָׂה מִצְוָה כְּדִי לְקִיָּם צוּי הַבוֹרָא, אָף שְׂאִינוּ מִשִּׁיג אֶת עוֹמֵק כּוֹנוֹתָהּ נִחְשָׁב כְּאִלוּ קִיָּם אֶת הַמִּצְוָה בְּכָל הַכוֹנוֹת הַרְצוּיוֹת. (ע"פ חֲרִישֵׁי הָרִי"ם)

שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת וארא תשל"א האשכנזי - 326 - נכתב ע"י א.א.

והוא אומר "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותי", כי אפילו שהגיע לכוז דרגה הוא צועק שמצרים מעבידים אותו. לא שייך לתאר את הכאב של הצדיק אמת שעובד את העבודה האמיתית, כל הזמן יש לו מסרקות של ברזל. הוא מרגיש שעומד בלב ים והוא טובע ונטבע. שהרי זוהי התכלית שהאדם צריך לעבוד על עצמו, לכוון את מחשבותיו לדעת כי "אין מתום בבשרי מפני זעמך ואין שלום בעצמי מפני חטאתי".

והצדיק הזה שעובד עם עצמו כל כך הרבה, לבסוף הוא מכריח את הקדושה. וכמו שבצד הקליפה, כשהיא מביאה את האדם להיות גנב ושוודד כולם מפחדים ממנו שמא ירצח, כי רואים שבכל מקום שהוא נמצא הוא בוער כמו אש. כן גם הצדיק אמת בוער כמו אש, והוא לא מוותר לרבש"ע שהביא אותו למצב כזה, הרי ממך הכל ומידך נתת לי, איך נכנסתי לכוז מציאות עמוקה, בידך אפקיד רוחי פדית אותי ה' א-ל אמת. ואז מהמסרקות של ברזל נהיה "יצאה נשמתו באחד". וכאשר "אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם", אזי "ואזכור את בריתי", הצדיק כורת ברית עם הרבש"ע. וכמו הגנב שהולך בכח, בסופה ובסערה, כך הצדיק הולך בחמת רצח, בחוצפא כלפי שמיא, וזועק "אל תעזבני", אם אשכח לרגע אחד את בחינתי אני עלול לומר "בחנני ה' וגסנני", מדוע תביא אותי לכוז בחינה להגיד "וליבי חלל בקרבי"?! למה שאני לא אכיר ("פאר ואס זאל איך נישט דערהערן") ש"וחטאתי נגדי תמיד"?!

ומכיון שאין הקב"ה בא בטרונים עם בריותיו, הוא לא נותן לו מיד בתחילה את העבודה הקשה בחינת "מצרים", שהיא הטומאה הכי קשה. הוא נתן לנו לזה דוגמא בעצי הפרי, שאינם גדלים בפעם אחת, רק מעבדים אותם ומטפחים אותם ולאט לאט הם גדלים. כמו כן הוא באדם, האדם עץ השדה, בתחילה הוא בבחינת "כנען" שהוא טומאה לא כל כך חזקה כמו מצרים, ועדיין לא השיג "שאנכי תולעת ולא איש", והוא צריך עוד לעבוד על עצמו עד שיגיע לבחינת "ארץ מגוריהם אשר גרו בה". אך ברגע שהוא כבר נכנס בדרך העבודה הזו של ארץ כנען הוא מתחיל לצעוק בקול גדול מפחד שמא יתנתק ממציאות הרחמים שמתגלית מתוך הסכנה הגדולה, שמא ישכח שהוא בסכנה וח"ו הוא חי בזכות עצמו ולא מכח הרחמים. כי למרות שעכשיו השיג את המציאות הזו, הרי המחשבות של האדם משתנות ומתחלפות בכל רגע. והסיבה לזה היא בגלל שהאדם אינו רוצה להכנע, כי התיקון הנפש שהאדם צריך לתקן בהכנעה - שזה מה שצריך לתקן - הוא מר ממות, ובעד בו כמו אש עד לנשימה האחרונה, ובכל רגע הוא יכול להיות האפיקורס הכי גדול או הצדיק הגדול ביותר. ובשעה שהאדם מכיר את מציאותו, ומבחינת כנען הוא נכנס לבחינת מצרים, הוא מתחיל לצעוק לה', כמו שנאמר "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם", ואז "ואזכור את בריתי", התגלות הרחמים. האדם נזכר שאני ה', וגם שם ידך תנחני. מתי ואיך יהיה "ואזכור את בריתי"? כאשר הוא שומע שהוא נכנס לבחינת מצרים.

וכמו כשרוצים לעשות שמנת דופקים את החלב הרבה, כך ככל שהצדיק אמת רואה את מציאות ה' בשלימות, בבחינת "אין מתום

וזהו "וידבר אלקים אל משה" הוא הצדיק אמת שהגיע לבחינת "תוהו ובוהו", בחינת אלקים.

המשך מעמי קודם

אפשר להשיג את ה' כך אי אפשר להשיג אותם. וכי משה אמר על עצמו "והאיש משה עניו מאד" שרק משה ביטל את עצמו לגמרי, והגוף שלו נהיה התגלות אלוקות בבחינת "השכל הנעלם מכל רעיון", ושכינה מדברת מתוך גרונו, והיא אמרה והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. ולמה כל הצדיקים הללו לא פעלו שאנו לא נסבול כזו גלות, מפני שאנו לא הגענו לבחינת צדיק (כל אחד לפי טיבו) שנוכל להכלל בצדיק אמת, ואז יהיה לו שלימות ונוכל להגאל, גם בדורו של משה היו דתן ואבירם. ואם חסר שמץ מה מהכלל ישראל הצדיק אמת לא יכול להגיע למדרגת השלמות. כי צריך להגיע אלי, שאני אשבור את העקשנות שלי, ושיהיה לי אחדות עם הצדיק אמת. וזה מאד קשה.

ובשביל שיהיה התיקון השלם צריך את הכח של כל הצדיקים, שהם השבעה רועים שהשלימו את מציאות ה' בעולם. אך גם הם לא יכולים לתקן מציאות ה' לבדם. אם יש רק ניצוץ אחד במדבר או כל כלל ישראל עם השבעה רועים מושכים ומעלים אותו עד שיהיה שלימות הוי' בבחינה שלפני חטא עץ הדעת, ואז תבא הגאולה השלימה. אבל הדור צריך להיות ראוי לכך.

בבשרי מפני זעמד", הוא יורד יותר ויותר נמוך, כי הוא צריך להגיע לבחינת "בראשית ברא", תוהו ובוהו. ואז "וידבר אלקים אל משה", הצדיק אמת התפלל אל ה', "ויאמר אליו אני ה'", אל תשכח שאתה בעל הרחמים, וצריך להפוך את עולם הטבע למציאות הרחמים - אני ה'. אבל מי יודע שאני ה', הרי אי אפשר לראות את ה', לכן צריך להגיע למציאות שהיא רק דין. וכמו שלך יש מדת דין כך גם לי יש את מדת הדין, אני תולה את עצמי באילן גדול, "אני ה'" שברא את מדת הדין, ובזה אני נאחז. ובדרך הזו הוא צריך להגיע לשלימות בחינת מצרים, וכמו הרשע שנהיה כולו טומאה וכל המעת לעת הוא ברתניחה, בכזו חמת רצח צריך להיות הצדיק, ברתניחת דם, ולזעוק "אני ה'" - רבש"ע אל תשכחני, ללא חוצפה זו אי אפשר לכרות ברית עם הקב"ה. ואז אומר לו הקב"ה "ואזכור את בריתי", אני לא אעזבך.

אנו צריכים לבקש שהשי"ת יזכנו להגיע למידה זו של "אני ה'" "ואזכור את בריתי", ושנתאחד עם הצדיק אמת. לא יכול להיות צדיק אמת אלא אם כל כלל ישראל נכלל בו. הרי היו כבר צדיקים כאלו שאין לנו בהם שום השגה, משה רבינו, דוד המלך, רבי עקיבא, רבי שמעון בר יוחאי, שכמה שנעבוד לא נשיג אותם. כמו שאי

פנינים יקרים

ויאמר משה וגו' ראשיכם אל תפרעו וגו' ואחיכם כל בית ישראל יכבו את השרפה אשר שרף ה' (י, י).
אמרו חז"ל חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, ולא עוד שצריך לקבל את הרעה בשמחה, כל זה לגבי מי שפקד לו הרעה אבל שאר האנשים צריכים להצטער בצערם של ישראל, והו' שאמר הכתוב אתם ראשיכם לא תפרעו כי עליכם לקבל את הרעה בשמחה, אבל אחיכם כל בית ישראל יכבו את השרפה. הם צריכים להצטער בצער הברם וחלילה לקבל בשמחה את רעתם. (ר"ש קלוגר)

דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו וגו' (י"א, כ). מדרש תנחומא: זה שאמר הכתוב (תהלים י"ח) אמרת ה' צרופה וגו', עלי ידי שיש לבריות רעיון משותף לקיים תורת ה' הרי הם כולם חטיבה אחת באחדות שלמה, הרי הם מצטרפים להיות מטהרים ומקודשים, וזה שאמר המדרש אמרת ה' - צרופה, כרי לצרף בהן את הבריות לצרפן לחטיבה אחת בעשות רצון הבורא. (דברי שאל)

שהשמה במסונם

הר"ר עקיבא ממו ומשפ' להולדת הבן
 הר"ר צבי הערש וויסמן ומשפ' להולדת הנכדה
 הר"ר שמואל וויסמן ומשפ' להולדת הבת
 הר"ר משה תופיק ומשפ' להולדת הנכד
 הר"ר יעקב ויכלדר ומשפ' להולדת הנכדה
 הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
 הר"ר יהודה קלירס ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
 הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
 הר"ר יעקב עקשטיין ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
 משפ' פריינד לנישואי הנכד
 הר"ר מוריס גליק ומשפ' לנישואי הבן
 הבה"ח מרדכי ארי'ה גליק לנישואיו
 משפ' גולדשטיין לנישואי הנכד
 הר"ר שמואל יעקובסון ומשפ' לנישואי הבן
 הר"ר אלימלך וסרמן ומשפ' לנישואי הבת
 הבה"ח שלמה יעקובסון לנישואיו
 הר"ר מרדכי כהן ומשפ' לנישואי הבת
 הבה"ח אברהם יהושע העשל ראנד לנישואיו
 הר"ר שמעון גמליאל ומשפ' לנישואי הבן
 הבה"ח מאיר גמליאל לנישואיו
 משפ' מנדלוביץ לנישואי הנכד
 משפ' כהן לנישואי הבן
 הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' לנישואי הבת
 הבה"ח בנימין כהן לנישואיו

מזל טוב

י"ל ע"י מערכת התכרותא רח' ערני 3

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

